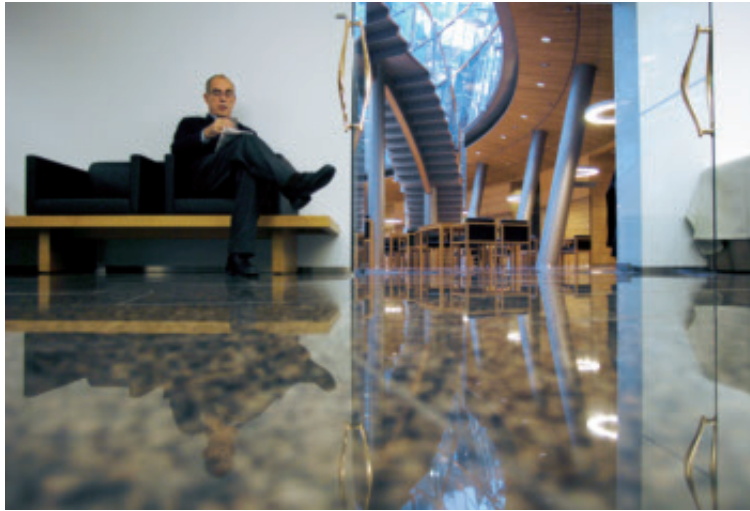

■ **Paluu Arkadianmäelle.** ”Puoluekannasta riippumatta edustajat muuttuvat vähitellen toistensa näköisiksi.”

■ **Pikkuparlamentin käytävillä.** ”Valiokuntahuone ilmeisesti jäi arkkitehdeiltä suunnittelematta.”

Pätkätöissä Laitoksessa

Nyt minun piti sitten saada valtakirja. Piti saada oikeuskansleri **Paavo Nikula** tarkastamaan se. Hänen lähettinsä haki valtakirjan ja toi allekirjoitetun dokumentin. Piti saada paperi eduskuntaan ja tilitoimistoon. Piti saada valkoinen luottokortti muistuttava muovipalanen, jolla pääsee minulle vieraaseen maailmaan, Pikkuparlamenttiin eli eduskunnan lisärakennukseen, jossa työhuoneeni sijaitsee. En tosin käytä huonetta, mutta onhan hienoa nähdä kyltti ovesa, kuten myöskin vanhan tutun puolen vaatekaapissa. Olen vierailulla Laitoksessa.

Saliin päästyäni lähinnä vain vanhat kaiverit tulevat onnittelemaan, siis sellaiset, jotka kuuluvat vakiokalustoon, ja kuuluivat myös vuonna 1995, jolloin läksin pitkälle matkalle Los Angelesiin ja Euroopan parlamenttiin, kaipaamatta tänne takaisin. Onnekseni kuitenkin myös muutama nuorempi nainen, uutta sukupolvea. Jos ulkonäkö on määräävä poliittinen kriteeri, eduskunta saa vähitellen naisenemmistön.

Demari Jörn Donner palasi eduskunnan loppuviikoiksi **Arkadianmäelle Rkp:n ryhmään.** Hän löysi itsensä poliittisesta tavaratalosta.

Teksti **Jörn Donner**
Kuvat **Hannu Lindroos**

Sauna on tutulla paikalla, samoin uimaallas ja kuntosali, mutta entisenlaista saunaporukkaa ei enää ole. Syyksi selitettiin aikoinaan se, että tupakanpoltto saunatiloissa (ja vähitellen kaikkialla) kiellettiin, mutta jotkut asiaa paremmin tuntevat toteavat, että maantieteellinen ulottuvuus (pitkät etäisyydet, kaksi erillistä ravintolaa) ja avustajille varatut työhuoneet (minun aikamani oltiin samassa kopperossa, mistä syystä läksin pakosalle, muun muassa saunaan) ovat lopettaneet saunakeskustelut, ainakin miesten osalta. Muutaman tapaan tosin, **Antero Kekkonen** (sd), **Ilkka Taipaleen** (sd), **Arto Bryggaren** (sd), **Kauko Juhantalon** (kesk), mutta supliikki (Taipale tietysti poikkeuksena) ei ole samanlaisia kuin ennen.

Viesti Tukholmaan

Pääsen taas Ulkoasiainvaliokunnan (UaV) jäseneksi, koska nämä asiat kulttuurin ohella ovat ainoat, joista olen kiinnostunut ja joita jatkuvasti seuraan. Valiokuntahuone on ikkunaton iso puinen banaani, joka ilmeisesti jäi arkkitehdeiltä suunnittelematta. Omituinen metallilieriö keskel-

■ Vain yksi puhe. ”Itse nousem pönttöön vain kerran, puhuakseni Venäjistä.”

lä huonetta. Minulle kerrotaan, että jäsenten kielitaito on jonkin verran parantunut. Muistan omalta kaudelta varapuheenjohtajana (ja joskus ulkomaanmatkojen pomona), että ummikointa oli yllättävän monta. Nytemmin kaikki osaavat edes ymmärrettävästi englantia.

Kielitaidosta tulee mieleen myöhäissyksyn tapaaminen, siihen aikaan kun jo tiesin palaavani pikakäynnille eduskuntaan. Eräänä iltana istuin syömässä Ruotsin nykyisen ja entisen suurlähettilään sekä

”Onko hallitus aina oikeassa, oppositio aina väärässä?”

muutaman muun tuttavien seurassa. Pöydän päähän ilmaantui tärkeä virkamies, **Vanhasen** valtiosihteeri **Risto Volanen** (kesk), jonka vuosikymmenten kuluessa olen nähnyt monessa tehtävässä, aina kaiken tietävänä. Välillemme syntyi pientä sanaharkkaa surullisenkuuluisasta **Jätteenmäen** hallituksesta, jolloin Volanen pontevasti ilmoitti, ruotsalaisten kuunnellessa, että ilman Jätteenmäkeä Suomi olisi tänään Irakissa (joukkoineen?) ja sotilasliitossa (siis Natossa?). Tämä fan-

tastinen lausunto pääministerin lähimmän miehen suusta merkitsee siis, että jotkut keskustassa näin ajattelevat, tai ainakin Volanen ajattelee näin, ja sanoo sen. Ehkä meni perille Tukholmaan.

Nato-matkailua

Tähän tarinaan liittyy luontevasti ainoa ja ensimmäinen ulkomaanmatkani UaV:n lyhytaikaisena jäsenenä. Kukaan ei uskalla tai halua lähteä Pariisiin päiväksi seuraamaan Nato-parlamentaarikkojen kokousta, mutta minä lähdin, valiokuntaneuvoksen seurassa. Helsingissä on -15 astetta, Pariisissa +15. Kokouslounas on loistava, neljä ruokalajia, erinomaiset viinit. Vähemmästäkin voisi nukahtaa, koska puheet ovat kauttaaltaan koulun yläasteen tasoa, jos sitäkään.

Koska emme ole Naton jäsenmaa, meidät sijoitetaan samaan ryhmään kuin Etelä-Korea ja Meksiko. Jossain radiohaastattelussa herätin hämmennystä kun ilmoitin, että Suomen olisi pitänyt liittyä Natoon kymmenen vuotta sitten. Nyt ollaan jälkijunassa. Tiedän myös, että Suomen valtionjohto in corpore on päättänyt jäädyttää tämän kysymyksen yli seuraavan vaalikauden ehkä sen käsityksen perusteella, että se ei halua tulla sellaisen seuran jäseneksi, joka hyväksyy Suomen muutta mutkitta. Hallituskootumasta riippumatta meillä on sama presidentti vielä neljä vuotta ja yhdeksän kuukautta. Hänen ylitseen ei kävellä.

Jotkut näyttävät kuvittelevan, että vierailuni johtaa uuteen ehdokkuuteen. Onhan hienoa olla eduskunnassa. Hienoa on myöskin olla vapaa. Minua vaivaava jakomielitauti on yksi syy kieltäytymiseen. Rkp:n johto oli vaatinut minua luopumaan Sdp:n jäsenyydestä lyhyen eduskuntakauteksi ajaksi, mutta nohti tarkistuttaa asiaa, joten jäin puolueeseen. Ja miksi olin yleensä tullut Sdp:n jäseneksi? Siksi että **Anneli Jäätteenmäestä** (kesk) tuli pääministeri. Nyt olivat sekä Rkp (innokkaasti) että Sdp (vähemmän innokkaasti) asialla.

Samalla yritin (ja yritän edelleenkin) ▶

■ Päätöksiä napinpainalluksella. ”Elämässä on haus Kempaakin tekemistä. Vai onko?”

eduskunnan fysioterapeutin avulla kuntouttaa itseäni, koska periaatteessa minulla on lääkärintodistus, jonka perusteella olisin voinut olla poissa koko tämän ajanjakson. Poljen innokkaasta kuntopyörää. Rkp:llä on ongelmia Helsingissä, koska **Eva Biaudet** on poissa, ja heidän on vaikea löytää uskottava ehdokas, joka on talousasioissa konservatiivi, muissa liberaali, joka on syntyperäinen helsinkiläinen ja sen lisäksi demari. Tämä mies miettii pitkään, mutta muistuttaa itseään siitä että hän on jo nyt eduskunnan vanhin, ja neljän vuoden kuluttua täyttää 78.

Getto elää elämäänsä

Elämässä on hauskempaa tekemistä. Vai onko?

Talossa on monta poliitikan ammattilaista, joiden elämään mahtuu melko vähän muuta. Jotkut heistä pääsevät hallitukseenkin, mutta epäsuosio omassa puolueessa tai muu syy voi johtaa pysyvään paitsioon. Monelle ministeriys on mennyt päähän.

Tunnen muutaman sellaisen. Kompensationsedustajilla on kohtuullinen palkka, avustaja (jota voi käyttää melkein mihin tahansa), lämmin autotalli, ilmaiset taksi- ja muut matkat Suomessa, subventoitu ruoka, lääkäri, kuntosaleja, joskus hyvin maksettu jäsenyys jonkin yhtiön hallintoneuvostossa ilman vaikutusvaltaa sekä yhteiskunnallinen asema, jolla ainakin muualla paitsi

”Edustajat ovat lellittyjä prinssejä ja prinsessoja.”

Helsingissä on merkitystä. Ja ylimpänä kaikesta eduskunnan avulias henkilökunta. Edustajat ovat lellittyjä prinssejä ja prinsessoja.

Eduskunta muistuttaa eristätynyttä gettoa, joka elää omaa elämäänsä. En tiedä, mistä se johtuu, mutta puo-

luekannasta riippumatta edustajat muuttuvat vähitellen toistensa näköisiksi, mikä ehkä johtuu omasta näköharhastaani, koska silmissäni erottuvat vain ne, jotka muistan 12 vuoden takaa. Ja he eivät ole muuttaneet, mutta kylläkin harmaantuneet

Kysymyksiä Saarelalle

Huomaan nyt eräitä muutoksia istuntosalissa. Monet käyttävät aikaansa sähköpostien selailuun. Puheet ovat lyhentyneet, mutta eivät parantuneet. Ilmeisesti eduskunnassa on edelleenkin ”kaikkien asioiden asiantuntijoita”, jotka avaavat suunsa tietämättä, mistä puhuvat. Itse nousen pönttöön vain kerran, puhuakseni Venäjäästä. Salissa on kourallinen edustajia.

Kyselytunnilla yritän turhaan tivata vastausta kulttuuriministeri **Tanja Saarelalta** (kesk), onko *Matti*-elokuvan tukeminen julkisilla varoilla hyvää kulttuuripolitiikkaa. Kaipa se sitten on, koska ministerin kriteereillä yleisömenestys on samaa kuin laatu. Yhtä kysymystä en pysty esittämään, koska pääministeri ei ole paikalla. Se on aina vaivannut minua, myöskin entisaikoina: onko hallitus (jota enemmistö tukee) aina oikeassa, oppositio aina väärässä? Tiedän tosin, että yhteiskunnan ylintä valtaa ei käytetä pelkästään täällä, vaan SAK ja EK, Hakaniemi ja Eteläranta ovat yhteä tärkeitä pelureita, kun Suomi Oy:stä on kyse.

Nyt maassa menee niin hyvin että pelottaa. Varustautuminen huonojen aikojen varalle on aina ollut meillä verraten heikkoa. Tarvitaanko kriisejä, jotta Suomi heräisi nopeasti muuttuvaan maailmaan? Ympäri maata koulutetaan nuoria ammatteihin, joissa ei ole tulevaisuutta. Hoitohenkilökuntaa on kadonnut muualle. Kuka pitää huolta vanhuksista? Miksi maahanmuuttoon suhtaudutaan penseästi? Kysymyksiä riittää, muistan hyvin, kuinka nopeasti kansantalous rämettyi kriisivuosina 1990–92.

Usein kuultu kysymys on: Mitä ”tein” lyhyen pestini aikana? Tulin vakuuttuneeksi siitä, että kansalla on ansaitsemansa eduskunta ja hallitus, hyvässä ja pahassa. Ken kaipaa suuria unelmia ja kestäviä utopioita saa kääntäjä jonkin toisen Laitoksen puoleen. Missä se sijaitsee? En tiedä. **SK**

Jörn Donnerin kansanedustajakausi 1.1.–20.3. 2007.

■ Urakka ohi. ”Tulin vakuuttuneeksi siitä, että kansalla on ansaitsemansa eduskunta ja hallitus, hyvässä ja pahassa.”